

ਘਟਨਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੀਵਾ ਬਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਡਾਕੂਆਂ ਨੇ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਵੀ ਵਰਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਗਵਾਹ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕੂਆਂ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਘਰੋਂ ਭੱਜ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਵੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕੂ ਕੀਮਤੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇਰਾਦੇ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੀੜਤ, ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਡਾਕੂਆਂ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰੋਂ ਭੱਜਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਗਵਾਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਡਾਕੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਨਾਖਤ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਰੋਸ਼ਨ
ਬਨਾਮ
ਰਾਜ
ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 395 ਤੋਂ 412 ਵਿਚ ਬਦਲ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਰੋਸ਼ਨ, ਜੱਗੇ ਅਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਫਾਲਸ਼ੋ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇ.

ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀ ਨੱਥੂ ਰਾਮ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1954 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 155-ਡੀ

ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰ ਹੈਟ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ (1952 ਦਾ XXXVIII) -ਸੈਕਸ਼ਨ 11—1952 ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ- ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੇ ਗਏ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਨਵੰਬਰ, ਪਹਿਲੀ

1955

ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ, ਜੇਕਰ ਮੁੱਲ 2,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ— 1952 ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ — ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਸਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ—ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ।' ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਰੰਤ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਗਲਤ ਅਦਾਲਤੀ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ—ਦੇਰੀ ਕੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ (1908 ਦਾ IX)—ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਅਤੇ 29 (2) (ਬੀ)—ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਭਿਆਸ—ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ, ਕੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ।

ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਗਲਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਪਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਗਲਤੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਦਿੱਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਦਿੱਲੀ-ਅਜਮੇਰ ਰੈਟ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29(2) (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਗਲਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੂਹ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਝਿਜਕਦੀ ਹੈ।

1952 ਦੇ ਐਕਟ 38 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਵਧੀ ਹੋਈ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 25 ਫਰਵਰੀ, 1954 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਲੁੰਬਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 2 ਦਸੰਬਰ, 1953, ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

ਜੀ.ਐਸ. ਵੋਹਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਨੰਬਰ 155-ਡੀ, 156-ਡੀ, 1954 ਦੀ 157-ਡੀ, 1954 ਦੀ 198-ਡੀ, ਅਤੇ 1954 ਦੀ 427-ਡੀ) ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤੇ ਸਾਂਝੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ 1952 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੀਕ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ 26 ਨਵੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 198-ਡੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 427-ਡੀ ਵਿਚ ਅਤੇ 8 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦਾ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਕਿ 1952 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਕੀਮਤ 2,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕਿਰਾਇਆ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਇਆ ਮੁੱਲ 2,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਵਧੀਕ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰਾਮ ਸਰੂਪ
ਬਨਾਮ
ਸ਼੍ਰੀ ਨਥੂ ਰਾਮ
ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.

ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਕੋਲ ਆਏ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿ ਗਲਤੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਦਿੱਲੀ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਬਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੂਹ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਝਿਜਕਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ

ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਰੈਟ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

ਰਾਮ ਸਰੂਪ
ਬਨਾਮ
ਸ਼੍ਰੀ ਨਥੂ
ਰਾਮ

"ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.

ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀਮਾ ਸੰਬੰਧੀ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 (2) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ-

“ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ-

(ਏ) ਸੈਕਸ਼ਨ 4, ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਤੋਂ 18, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਨਹੀਂ ਹਨ- .

ਰਾਮ ਸਰੂਪ
ਬਨਾਮ
ਸ਼੍ਰੀ ਨਥੂ ਰਾਮ
ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.

ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 29 (2) (ਬੀ) ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 14 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 155 ਤੋਂ 157-ਡੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਿਰਫ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦਰਖਾਸਤਾਂ 24 ਫਰਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕੇਵਲ 27 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਦਾਇਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ, ਉਹ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਦੋ ਤਾਰੀਖਾਂ ਹਨ, 24 ਅਤੇ 26 ਫਰਵਰੀ, 1953, ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਕੁਝ ਆਮ ਆਦੇਸ਼ 24 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਿਰਫ 26 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹੀ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਕਾਫ਼ੀ ਤੁਰੰਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿਓ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ 25 ਰੁਪਏ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ।

ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 21 ਨਵੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ

(ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ)